

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉધના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Fax : +91 - 261 - 2227312

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

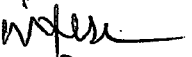
-: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૫-૨૬ થી અમલ આવનાર વિનયન વિદ્યાશાખામાં B.A. Sem-2 SEC-Regional Planning અને Sem-4 VAC- Rural Development નો અભ્યાસક્રમ અર્થશાસ્ત્ર વિષયની અભ્યાસ સમિતિના ચેરમેનશ્રીએ અભ્યાસ સમિતિ વતી અને વિનયન વિદ્યાશાખાનાં અધ્યક્ષશ્રીએ વિનયન વિદ્યાશાખા વતી મંજૂર કરી એકેડેમિક કાઉન્સિલને કરેલ ભલામણને એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૨૪/૧૨/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૩૫૩ અન્વયે માનનીય કુલપતિશ્રીને આપેલ સત્તા અંતર્ગત માનનીય કુલપતિશ્રી દ્વારા મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

બિડાણ: ઉપર મુજબ

ક્રમાંક:ઓથો./પરિપત્ર/સિલેબસ/૩૧૮૬૨/૨૦૨૫

તા.૧૮-૧૨-૨૦૨૫

કુલસચિવ

પ્રતિ,

૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન વિનયન વિદ્યાશાખા હેઠળની તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ.

.....આપશ્રીની કોલેજના સંબંધિત શિક્ષકોને જાણ કરી અમલ કરવા સારૂ.

૨) ડીનશ્રી, વિનયન વિદ્યાશાખા.

૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દ. ગુ. યુનિવર્સિટી, સુરત.

.....તરફ જાણ તેમજ અમલ સારૂ.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.

બેચલર ઓફ આર્ટ્સ

સેમેસ્ટર-૨

વિષય: અર્થશાસ્ત્ર

SEC : પ્રાદેશિક આયોજન

અભ્યાસક્રમ

(વર્ષ:૨૦૨૫-૨૬થી NEP-2020 પ્રમાણે અમલમાં)

ક્રેડીટ-૨

એકમ:૧ પ્રાદેશિક આયોજનના હેતુઓ અને લક્ષણો.

- પ્રાદેશિક આયોજન - અર્થ, હેતુઓ, લક્ષણો.
- પ્રાદેશિક અસમાનતા- અર્થ, કારણો, ઉપાયો.
- પ્રાદેશિક (પ્રાંતીય) સંશાધનો અને તેનું સંચાલન: પ્રાદેશિક સંશાધનનો અર્થ, પ્રકારો, સંશાધનોનું સંચાલન.
- પ્રાદેશિક આયોજનના અભિગમો: આર્થિક, ભૌગોલિક, વહીવટીય.

એકમ:૨ ગ્રામીણ અને આદિવાસી વિસ્તારના વિકાસનું આયોજન:

- પ્રાદેશિક સમતુલા: વિવિધ પ્રદેશોમાં આદિવાસી વિસ્તારમાં અસમાનતા, આવક, રોજગાર, શિક્ષણ, આરોગ્ય, ઔદ્યોગિકરણમાં તફાવત, વિકસિત-અવિકસિત પ્રદેશો વચ્ચે ગાળો ઘટાડવો.
- પ્રાદેશિક આયોજન અને આર્થિકનીતિ: પરિવહન, (માર્ગ વાહનવ્યવહાર)
- જાહેર ક્ષેત્રના પ્રકલ્પો: આરોગ્ય, શિક્ષણ.

સંદર્ભો:

- (૧) ભદ્ર એલ.એસ. ભારતમાં પ્રાદેશિક આયોજન
- (૨) બૌડેવિલે જે.આર. પ્રાદેશિક અર્થશાસ્ત્ર આયોજનની સમસ્યાઓ
- (૩) ફ્રીડમેન જે.પી. એલાન્સો ડબલ્યુ. પ્રાદેશિક વિકાસ આયોજન
- (૪) એમ.આઈ.ટી. પ્રાદેશિક વિશ્લેષણની પ્રેસ પદ્ધતિ
- (૫) ઇસારેડ ડબલ્યુ. પ્રાદેશિક શિક્ષણ આયોજન
- (૬) આયોજન કેન્દ્ર સ્થાન અને પ્રાદેશિક આયોજન આર્થિક સંશોધન
- (૭) મેકલેંઘલિન જે.બી. અર્બ એર- અને પ્રાદેશિક આયોજન
- (૮) મિશ્રા આર.-પી. ભારતમાં પ્રાદેશિક આયોજન
- (૯) પર્લોફ એચ, એસ. પ્રદેશો, સંસાધનો અને આર્થિક વૃદ્ધિ
- (૧૦) સ્ટીલવેલ એફ.જે.બી. પ્રાદેશિક આર્થિક નીતિ.

Subject Code [2601001204070003]

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.

બેચલર ઓફ આર્ટ્સ

સેમેસ્ટર-૪

વિષય: અર્થશાસ્ત્ર

VAC: ગ્રામીણ વિકાસ

અભ્યાસક્રમ

(વર્ષ:૨૦૨૫-૨૬થી NEP-2020 પ્રમાણે અમલમાં)

ક્રેડિટ-૨

એકમ:૧ ગ્રામીણ વિકાસ:

- અર્થ, ગ્રામ્ય વિકાસમાં કૃષિનો ફાળો, ગ્રામ્ય વિકાસ ક્ષેત્રમાં કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગો.(કાપડ, ફૂડ પ્રોસેસિંગ, ફાર્માસ્યુટિકલ)
- ગ્રામીણ અર્થતંત્રમાં સામાજિક-આર્થિક માળખાનો પરિચય.
- પ્રાદેશિક ભિન્નતાઓ, સામાજિક સંસ્કૃતિક ભિન્નતાઓ.
- ગ્રામ્ય-શહેરી સમતોલ વિકાસ, વિકાસ વચ્ચેની અસમાનતાના કારણો અને ઉપાયો.

એકમ:૨ ગ્રામ્ય વિકાસની સમસ્યાઓ:

- ગરીબાઈ- અર્થ, પ્રકારો, કારણો, ઉપાયો.
- બેરોજગારી- અર્થ, પ્રકારો, કારણો, ઉપાયો.
- ઘરેલું હિંસા- અર્થ, વ્યાખ્યા-ભારતમાં ઘરેલું હિંસાના સ્વરૂપો.
- દહેજ પ્રથા- અર્થ, વ્યાખ્યા, કારણો, ઉપાયો.

સંદર્ભો:

૧. દેસાઈ યુ. કે. મેનેજમેન્ટ ઇન રૂરલ ડેવલપમેન્ટ, ઓક્સફોર્ડ અને આઈબીએચ નવી દિલ્હી, ૧૯૮૩.
૨. એન્ડ્રિંગર ડી., રૂરલ ઇન્ડિયા ઇન ફાન્સિશન, અખિલ ભારતીય પંચાયત પરિષદ, નવી દિલ્હી, ૧૯૭૨.
૩. સિંઘ એચ (એડિટોર), રૂરલ ડેવલપમેન્ટ ઇન ઇન્ડિયા, ઇવેલ્યુટિવ સ્ટડીઝ ઇન પોલિસીઝ એન્ડ પ્રોગ્રામ, પ્રિન્ટવેલ પબ્લિશર્સ, જયપુર, ૧૯૮૫.
૪. હન્ટર જી., ધ એડમિનિસ્ટ્રેશન ઓફ એગ્રીકલ્ચરલ ડેવલપમેન્ટ, લેસન્સ ફ્રોમ ઇન્ડિયા, ઓક્સફોર્ડ યુનિવર્સિટી પ્રેસ, લંડન, ૧૯૭૦.
૫. મોહટ્સ એસ.આર., રૂરલ ડેવલપમેન્ટ પોલિસીઝ એન્ડ પ્રોગ્રામ્સ, સેજ પબ્લિકેશન્સ, પ્રા. લિ., નવી દિલ્હી ૧૯૮૪.
૬. સિંઘ કે., રૂરલ ડેવલપમેન્ટ - પ્રિન્સિપલ્સ પોલિસીઝ એન્ડ મેનેજમેન્ટ, સેજ પબ્લિકેશન્સ પ્રા. લિ., નવી દિલ્હી, ૧૯૮૬.
૭. ભાટિયા બી. એમ., પોપવર્ટી, એગ્રીકલ્ચર એન્ડ ઇકોનોમિક ગ્રોથ, વિકાસ પબ્લિશિંગ હાઉસ, નવી દિલ્હી, ૧૯૭૭.
૮. શર્મા એસ.કે. અને મલ્હોત્રા એસ.એલ. સંકલિત ગ્રામીણ વિકાસ અભિગમો, વ્યૂહરચના અને દ્રષ્ટિકોણ અભિનવ પ્રકાશનો, નવી દિલ્હી., ૧૯૭૭.
૯. પદિ કે.સી. ગ્રામીણ વિકાસ આધુનિક ભારતમાં, બી. આર. પબ્લિશિંગ કોર્પોરેશન, નવી દિલ્હી., ૧૯૮૬.
૧૦. ભારત સરકાર, ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલય, આઈ.આર.ડી.પી. અને સંલગ્ન કાર્યક્રમો પર માર્ગદર્શિકા, ૧૯૮૬.
૧૧. ભારત સરકાર, કૃષિ મંત્રાલય, ગ્રામીણ વિકાસ વિભાગ, છેલ્લા ત્રણ વર્ષના વાર્ષિક અહેવાલો.

Subject Code [2601001204070003]
VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY, SURAT
BACHELOR OF ARTS
SEMESTER-4
SUBJECT: ECONOMICS
VAC: Rural Development
SYLLABUS
(Effective from 2025-26 as per NEP-2020)
Credit: 2

Unit:1 Rural Development:

- Meaning, Contribution of The Agricultural Sector in Rural Development, Development of Agro-Based Industries (TEXTILES, FOOD PROCESSING, PHARMACEUTICAL)
- Development of Socio-Economic Infrastructure in Rural Economy.
- Regional Differences: Socio Cultural Differences.
- Balanced Rural-Urban Development Causes and Remedies of Inequality in Balanced Development.

Unit:2 Problems Rural Development:

- Poverty: Meaning, Types, Causes, Remedies.
- Unemployment: Meaning, Types, Causes, Remedies.
- Domestic Violence: Meaning, Forms of Domestic Violence in India.
- Dowry: Meaning, Cause, Remedies.

REFERENCES

1. Desai U K. Management in Rural Development, Oxford & IBH New Delhi, 1983.
2. Ensminger D., Rural India in Fransition, All India Panchayat Parishad, New Delhi, 1972.
3. Singh H (Editod), Rural Development in India, Evalutive studies in policies and programme, Printwel Publishers, Jaipur, 1985.
4. Hunter G., The Administration of Agricultural Development, Lessons from India, Oxford University Press, London, 1970.
5. Mohts S.R., Rural Development policies and Programmes, Sage Publications, Pvt., Ltd., New Delhi 1984.
6. Singh K., Rural Development - Principle's Policies and Management, Sage Publications Pvt Ltd., New Delhi, 1986.
7. Bhatia B. M., Popverty, Agriculture and Economic Growth, Vikas Publishing House, New Delhi, 1977.
8. Sharma S.K. and Malhotra S. L. Integrated Rural Development Approaches, Strategy and Perspective Abhinav Publications, New Delhi., 1977.
9. Padhy KC Rural Development in modern India, B. R. Publishing Corporation, New Delhi., 1986.
10. Government of India, Ministry of Rural Development, A Manual on I.R.D.P., and Allied Programmes, 1986.
11. Government of India, Ministry of Agriculture, Department of Rural Development, Annual Reports of last three years.

Gulshan Singh
20/08/24
20/08/24
20/08/24
20/08/24
20/08/24